

rala odločevati pri bodoči razmejitvi srezov v Posavju.

Od prignane živine je bilo premiranih 123 glav, ki se bodo vodile v rodovniških knjigah. Ker pa po pravilih živinorejca ni smel za eno vrsto živine (bika, krave ali telice) dobiti več nego samo eno denarno premijo, je bilo razdeljenih 7 državnih diplom in 102 denarni premiji v skupnem znesku od 16.800 Din.

Prispevki za premije.

Za premije so prispevali kr. banska uprava v Ljubljani, sreski kmetijski odbor v Brežicah, županstva občin: Sevnica, Boštanj, Studenec, Rajhenburg, Zabukovje, Planina Blanca ter Raztez, Splošna gospodarska zadruga v Sevnici, Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani, Ljudska posojilnica v Celju, Hranilnice in posojilnice v Loki pri Zidanem mostu, Št. Vidu pri Planini, Sevnici in Boštanju, ter gg. Korn Teodor iz Ljubljane in Ciuha Josip iz Trbovelj.

Izvolitev gospodarskega odbora.

Isti dan se je vršila v Sevnici seja zastopnikov občin sevniskega gospodarskega okoliša, na kateri je bil izvoljen gospodarski odbor, ki ga tvorijo: gg. Krulej Ernest, župan v Sevnici, Drmelj Alojz, župan v Boštanju, ter Štojs Franc za občino Studenec. Odbor je bil soglasno pooblaščen, da zastopa polnoveljavno ves sevniski gospodarski okoliš v vseh gospodarskih vprašanjih tega okoliša.

Sadna razstava.

Ravno ta dan popoldne je imel svojo sejo širši odbor za sadno razstavo v Sevnici, ki je sklenil, da se vrši sadna razstava v Sevnici za ves sevniski gospodarski okoliš od 4. do 11. okt. t. l. Med drugim je širši odbor določil tudi sadni izbor za sevniski gospodarski okoliš in sicer: 1. Voščenska, 2. Kanadka, 3. Bobovec, 4. Boskopski kosmač, 5. Baumannova reneta in 6. Mošancelj.

Sicer sta bila že določena sadna izbora za sreza Brežice in Krško, ki pa ne odgovarjata sevniskemu gospodarskemu okolišu. Sevniski okoliš ima namreč povsem drugo sestavo tal, podnebje in druge pogoje za sadjerejo, kakor krško-brežiško polje. Zato je nesmisel določati sadne izbore po političnih srezih, ki sedaj obstojajo. Določi naj se po okoliših, ki imajo iste pogoje za sadjerejo. Zato bi v Posavju ne smel obstojati sadni izbor za krški in brežiški srez, temveč za sevniski gospodarski okoliš in za krško-brežiško polje. To je edina pravilna gospodarska in sadjerska delitev.

Za sadno razstavo v Sevnici vlada že sedaj veliko zanimanje, tako pri sadjarjih sevniskega gospodarskega okoliša, kakor tudi pri tu- in inozemskih trgovcih, katere smo že zainteresirali za to razstavo.

Razstava bo imela tudi posebne oddelke za med, vino, sadjarske in vinogradniške stroje, sadjarske potrebščine itd.

Celoten program razstave bomo pravočasno dostavili vsem interesentom.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 12. septembra so pripeljali šeparji 50 komadov svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14 Din, slanina pa po 13 do 16 Din. Kmetje niso pripeljali živinske krme radi deževja, pač pa pet voz krompirja po 1.50 do 2 Din, tri voze čebule po 3 do 6 Din (česenj 14 Din), 6 zelja po 1 do 3 Din, kumare po 0.50 do 1 Din. Pšenica je bila po 1.75 do 2, rž 1.75, ječmen 1.50, oves 1 do 1.25, koruza 1.50, proso 2.50 do 3, ajda 1.25 do 1.50, fižol 1.50 do 2, luščeni grah 8 do 10 Din. Kokoš 25 do 40, piščanci 25 do 50, raca 25 do 35, gos 40 do 55, puran 40 do 60 Din. Hren 10, kislo zelje 4, repa 2 Din. Gobe 1 do 2 Din, Grozdje 3 do 6, hruške 3 Din. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 28 do 32, med 12 do 20, slive 2 do 3 Din.

Mariborski živinski sejem dne 7. IX. 1931. Prignanih je bilo 5 konj, 12 bikov, 181 volov, 241 krav in 4 teleta, skupaj 443 komadov. Po-

vprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4.50 do 6 Din, poldebili voli od 3.25 do 3.75 Din, plemenski voli od 2.75 do 3.25 Din, biki za klanje od 3.50 do 4 Din, klavne krave debele od 3 do 4.25 Din, plemenske krave od 2.75 do 3 Din, krave za klobasarje od 1.50 do 2 Din, mlada živina od 4 do 5.25 Din, taleta od 6 do 7 Din. Prodanih je bilo 310 komadov, od teh za izvoz v Italijo 44 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 11. IX. 1931. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 375 prašičev. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7—9 tednov stari 90 do 100 Din, 3—4 mesece stari 150 do 200 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 420 do 500 Din, 1 leto stari 600 do 900 Din, 1 kg žive teže 8 do 9 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 12.50 Din. Prodanih je bilo 133 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 14 do 16 Din, volovsko meso II. vrste od 10 do 12 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do 8 Din, telečje meso I. vrste od 18 do 24 Din, telečje meso II. vrste od 8 do 12 Din, svinjsko meso sveže od 12 do 24 Din 1 kg.

*

Pravda radi strašila s krsto.

V Londonu je prišlo te dni do razprave glede zadeve peka Jamesa Gordon. Gordon je bil dalje časa v trgovski zvezi z izdelovateljem krst. Tovarnar krst pa je zašel pred kratkem v konkurz. Ker je imel Gordon terjatve do omenjenega, je prejel edino, kar mu je še preostalo: pol tucata krst.

Po temeljitem razmišljanju je prišlo peku nekaj izvirnega na misel. Lepega dne se je podal na potovanje in je vzel krsto za otroka kot kovček seboj. Meni in tebi nič je odložil svojo čudno prtljago v vagonu na prostor nad sedežem. Sopotniki so opazovali s strahom ter zgražanjem Gordonovo početje. Poklicali so sprevednika. Nervozna dama je pričela na glas ihteti, ker je bila

Ali je šel kar dol k njivi. Ob dnevih, ob katerih je najlepše sijalo solnce in je ajda — ko je dobil njivo, je od Korenke tudi posetev rešil — cvetela, da je bila njiva kakor oltar v cerkvi, kadar je s prelepim snežnobelim prtom pregrnjen.

Resnično, vesel je je bil. Stopil je tesno k nji, ker si je govoril: »Ako vidi moje veselje, se mora še ona razveseliti. Pa vse pozabiva in dobra prijateljca postaneva.«

Čudežno lepa je ležala pred njim, vsa cvetoča, vsa dehteča. V glavo mu je šla ta lepota in dišava kakor močno vino. Tako čudno sladko mu je bilo pri srcu, kakor kadar je bil v bližini Marinove Lizike in ga je pogledala v svojimi velikimi sinjimi očmi.

Lepa je bila, da bi kar zavriskal v sladkem, pijanem veselju. In vendar — ko je tako stal ob nji, je z grenkostjo začutil, kako tuja mu je. Več imajo od nje drobne čebule, ki po nji brne in iz sladkih cvetov med nabirajo, kot on, ki je njen posestnik in gospodar. Drobno žival s svojim sadom dobrotno obdaruje; a proti njemu je hladna, molčeča, kakor na smrt užaljena.

Tedaj jo je božal z najbolj ljubečimi pogledi, da bi jo zbudil, ogrel, oživil. Naštel ji je zaporedoma vse, kaj je zanjo storil, koliko tvegjal in žrtvoval. »Celo dušo! Ali čuješ: celo dušo!«

A njiva je molčala.

Bridko, bridko očitane mu je bil ta hladni, ponosni molk. Zazdelo se mu je včasih, da bi mu bilo laže, ako bi pred njim nenadoma zakrvavela, kakor tista pred krivičnim skopuhom, kakor pripovedka pravi. Ali da bi zakričala vsaka gruda, vzkriknil slednji kamen: »Goljuf! Krivoprisežnik!«

Tako bi svoje sovraštvo jasno razodela, očitno pokazala. Tedaj bi imel pravico tudi on, da jo zamrzi, smrtno zasovraži. Planil bi nanjo, da se na nji zaradi tega zaničljivega molka znese in maščuje, da ji njeno ponosno, izzivajočo kladnost z obrestmi poplača. Teptal bi jo od ozar do ozar; poteptal bi brez usmiljenja ves ta njen deviški kras, vso to dehtečo dekliško lepoto, ki ga tako mami, pa vendar čuti, vidi in ve, da ne cveti njemu, ne dehti zanj.

A njiva je molčala, vztrajno molčala.

Tako je niti napasti ni prav mogel. Ni mu dala naravnost povoda za to.

In vendar se je maščevala takoj prvo jesen.

Že je skoro dozorela ajda. Kar je v lepi, z mesečino posrebrani noči pritisnila slana. Povsem poparila in pomorila je ajdo. Zjutraj je ležalo zrnje krog bilk kupoma na zemlji. Kar ga ni odpadlo, se je ob žetvi malone vse izluščilo in sesulo. Ostala je samo poparjena slama in pleve.

Matiho je v srce zapeklo.

učitelja od nog do glave ter dejala bolj potihlo: »No, seveda, nekateri smo bolj trde glave kot drugi.«

Štibernik je kupil osla in z njim vozil. Zelo pa je bil nevoljen, ko je prišel nekoč do mesta, kjer je moral plačati mostnino. Ali naš Štibernik je bil navihlan in ko se je popoldne zopet vračal, je posadil osla na voz, sam pa je peljal do mosta. Ko je mostninar zahteval denar, mu je dejal: »Kar z voznikom se zmenita.«

Leben in Lebenova sta prišla v Ljubljano in ker se še nikoli nista vozila s tramvajem, sta pred državno bolnico stopila v voz.

uverjena, da je v krsti mrlič. Pek se nikakor ni pustil vznemiriti. Pred očmi sprevoznika je odprl krsto in pričel izlagati iz nje: surovo maslo, šunko, kuhaličnik na špirt ter kopalne hlače. Sprevoznik je bil v negotovosti, kaj in kako naj ukrene v res čudni zadevi. Nikakor ni pognal peka iz vagona; pač pa so zapustili dotični oddelek z največjim ogorčenjem vsi ostali potniki.

Nekaj postaj za tem so zopet vstopili novi potniki. Ko so zapazili strahotno prtljago, sta se oprijela vseh strah ter groza. Starejši gospod je potegnil brez nadaljnega prisilno zavoro in je ustavil vlak na odprti progi. Potniki iz vseh vagonov so vreli skupaj in vse se je strnilo proti peku. Po kratki razsodbi je moral Gordon zapustiti vlak s — krsto vred.

Pek je vzel krsto pod pazduho in je hotel po poti med njivami v bližnjo vas. Srečali so ga ljudje, ki so šli v cerkev in so ga uprašali, kam da je namenjen z mrličem? Pek jim ni ničesar odgovoril in je korakal naprej. Ljudje so mu pa sledili in so ga v vasi zgrabili. Gordon je moral v občinski zapor, dokler ni bila zadeva pojasnjena in sestavljen zapisnik.

Pek Gordon je naperil tožbo proti onemu gospodu, ki je zaustavil vlak, in proti vsem sopotnikom radi razžaljenja časti in omejitve osebne svobode. Tudi oblast je tožil, ker mu je zaplenila krsto in je povdaril v tožbi dejstvo, da svobodno rabi potnik kot prtljago vsak lesen zaboj in zakaj bi bila od tega prava izvzeta ravno krsta kot shramba za živila. Zadevo je vzel v reke sodišče, a je zavrnilo pekove tožbe s polasnilom, da krste niso kovčeki. Pekovo početje je še bilo zasmešljivo, v verskih navadah in so bili sopotniki radi njegovega početja upravičeno ogorčeni.

Nazaj k prireditelju. To je geslo, ki je dovelo k proizvajanju dietetikuma »Planinka-čaj Bahovec«, ki se dobi iz zdravilnih rastlin naših slovenskih planin in ki se pri slabosti v želodcu, črevesih in arterijah tako rado vzame.

DRUŠTVENE VESTI

Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« na Zgor. Ponikvi proslavi dne 20. septembra 25-letnico v cerkvi in župnijski uti. V cerkvi govori g. dr. Josip Hohnjec in tudi zunaj cerkve kot predsednik Prosvetne zveze. Govorili še bodo: dr. Ganter, dr. Ogrizek in učiteljica Jurčič. Popoldne po litanijah pevski koncert v župnijski uti. Jubilejno proslavo bo spremljala rudarska godba iz Velenja.

Jarežina. Katoliško prosvetno društvo v Jarežini vprizori v tem letu zadnjo igro »Krišpin in Fridolin«. To je burka v pravem pomenu besede. Ob enem bodo posamezni igralci nastopili s posebnimi smešnicami, ki bodo še tako resne poslušalce spravile v smeh, če tudi se bodo še tako žalostno držali. Vabil se tokrat ne bo razpošiljalo. — Odbor.

St. Ilj v Slov. goricah. Krasno je izpadla tu pri nas proslava 1500letnice efskega cerkvenega zbora. Proslavo je priredila naša vrla Marijina dekliška kongregacija na praznik Marijinega rojstva. Dvorana je bila natlačena polna. Primerna deklamacija je napovedala program cele prireditve. Domači pevci so zapeli ljubko Marijino pesem. Govornik je razložil pomen slavnosti, zgodovino efskega cerkvenega zbora ter posebno povdarjal veliki pomen Apostolstva Ciril in Metoda. Za Ciril-Metodovo idejo bi morali delati kot Slovenci, kot Jugoslovani in kot katoličani. Na koncu se je igrala gniljiva Marijina igra »Goslarica naše ljube Gospe«. Celo v očeh moških smo videli solze. Meseca novembra priredimo Pinžgarjevo slavnost z igro »Veriga«. Na našem odru so se že opetovano igrali vse Pinžgarjeve igre.

St. Ilj v Slov. ger. Na splošno željo ponovijo Rekleto v nedeljo, dne 2. septembra 1931, ob 3. uri popoldne v Slovenskem domu lepo igrice »Goslarica naše ljube Gospe«. Vljudno vabljeni. Odbor.

Fantovski tabor na Polzeli se je vršil preteklo nedeljo v polni dvorani novega Prosvetnega doma, ki je v svoji zgradbi že gotov. Po sveti maši in pred taborom je bila blagoslovitev temeljnega kamna, ki jo je opravil domači gospod župnik

Janez Jodl. Fantovsko zborovanje v polni dvorani Prosvetnega doma je otvoril in vodil Matevž Dušič, nakar sta govorila o programu katoliške fantovske mladine prof. dr. Jože Jeraj in urednik dr. Fran Vatovec iz Maribora; zborovanje sta v imenu navzočih fantov pozdravila Pongrac Turnšek iz Polzele in Rudolf Koren iz Šostanja. Navzlic poplavam v Savinji dolini in deževju so prišli fantje iz Braslovč, Griž, Šostanja in Sv. Jurija ob Taboru na kolesih. Polzelski fantje so prišli v velikem številu. Pred in po zborovanju so odsvirali nekaj primernih komadov tamburaši domačega Prosvetnega društva. Fantje so se z navdušenjem podajali po končanem taboru na svoje domove. Popoldne je bila v natlačeno polni dvorani Prosvetnega doma krasno uspela tombola. Požrtvovalnim polzelskim fantom vsa čast in priznanje!

Fantovski tabor pri Sv. Roku v Šmarju pri Jelšah je preteklo nedeljo kljub slabemu vremenu izbornu uspel. Pripeljali so se fantje na kolesih, na okrašenih vozovih in prišli peš od vseh strani. V trgu so jih domačini pozdravili in z godbo na čelu odšli na grič Sv. Roka. Stavolok na začetku stopnic je nosil napis: Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci. Pri Sv. Roku je bila najprej slovesna služba božja s pridigo zunanje cerkve, kjer je slavnostni pridigar g. Hrastelj povdarjal, da naj močno ime Marijino prinese v srca katoličanov, posebno mož in fantov ono borbenost in značajnost, kakor jo je tedaj, ko je bil ta praznik postavljen. Nato je bila zahvalna služba božja, ki jo je opravil monsignor dr. Vreže, da je Bog obvaroval znamenito cerkev Sv. Roka pred požarom, ko je strela udarila v njo. Po službi božji je bil tabor Katoliške akcije, kjer je govornik, predsednik Katoliške akcije iz Maribora g. Jerebič povdarjal, kako in kje naj katoliški fant in mož vrši svojo katoliško dolžnost. Povdarjal je, da naj se vsa moška mladina šolske dobe organizira v Marijinih vrtec, fantje v fantovskih Marijinih družbah in moške v apostolstvu mož. Po končanem govoru je zadonela pesem: Povsod Boga in godba, pa tudi solnce, ki je začelo sijati, je prineslo prijetnega razpoloženja. Da je prireditev tako dobro uspela, je zahvaliti delu domačinov, posebno g. kaplanu Rančigaju. — Fantje, to je bil šele začetek, zdaj pa naprej!

*

Ko je tramvaj privozil čez šentpeterski most, je sprevoznik zaklical: »Ambrožev«, in izstopil je neki gospod. Pred Mestnim domom je zaklical: »Krekov« in zopet je izstopil gospod. Pred Majerjem je zaklical: »Steltarjeva« in izstopila sta neki gospod in gospa. Lebnova dva sta strmela, češ, kako je ljubljanski sprevozniki vse ljudi poznajo po imenih! Pred pošto je sprevoznik dejal: »Prešernova« in zopet sta izstopila mož ter žena. Lehen je silil, češ, tu morata izstopiti. Pa mu ona zasepeče: »Ne kaži se, da si tako neveden, počakajva, da oni mož pokliče tudi naju!«

»Ali bo zmerom tako nagajala? Pa res ne bo nikakega blagoslova z njo?«

Nameraval jo je dati takoj zorači. A kadarkoli je Pintariča prosil, da nikoli ni utegnil. Zdaj je imel nujno delo doma, zdaj je moral iti voziti temu sosedu, zdaj orat onemu.

A Matija je bridko čutil: »Noče! Dasi mi ne zaluča v obraz, v srcu si misli: Krivoprisežniku ne mara orat! Prigoljufane njive še celo ne!«

Tudi drugod v vasi niso nikoli utegnili.

In vsakokrat, kadar je v vasi zastoj prosil, se je vračal globoko ponižan, v srce zadet, ves razdražen in srdit.

In je sklenil:

»Pa jo pustim čez zimo tako ležati. Naj si odpočije. Spomladi pa vsejem jaro rž ali nasadim krompirja.«

Tako je njiva počivala.

A sredi zime je Matija z grozo spoznal, da se je celo v tem miru pripravljala na napad nanj, na kruto maščevanje.

Matija se je med tem vdal pitju. Kakor bi ga bil satan s tistim alkoholom na dan, ko je po krivem prisegel, zastrupil, ga tesneje nase priklenil, ga je zdaj pogosteje in pogosteje vabil in zavaljal v pijančevanje.

In Matija je voljno sledil temu vabljenju. V oma mi alkohola ni tako jasno slišal glasu in očitjanja vesti. In raznih nesreč je pozabljal. Zakaj zadnje čase mu je šlo marsikaj pod zlo.

Tudi upanje na ženitev ga je prevarilo, kar ga je hudo zadelo in potrl. Jesenskega dne je srečal na cesti Marinovo Liziko. Šla je iz mesta, on v mesto. Postal je, razpredel razgovor. Po nekaj malo pomenbnih vprašanjih je napeljal besedo naravnost na ženitev. Nekaj časa ga je molče poslušala. A nenadoma je odločno okimala: »Ne, Ni mogoče!« Brez vsake nadaljnje besede, dobre in hude, ga je pustila sredi ceste in je šla svojo pot.

Tedaj je spoznal, da je tudi Lizika zanj izgubljena. Zvesta mu je ostala edina pijača.

Sicer tudi pri pitju ni bil brez vseh skrbi, ne povsem varen. Zalučal je kdaj polpijan, zlovoljen gost ali zloben šaljivec nepričakovano vanj čudno vprašanje: »He, Matija, kako pa s tvojo njivo?« Tako nečedno je naglašal »s tvojo«, da je zarežalo v srce huje, nego če bi naravnost rekel: »Saj vemo, da ni tvoja.« In tako prekanjeno in zlobno se je smehljaj, tako lokavo je mežikal, da je bolj spekle, ko če bi bil na glas zakričal: »Saj dobro vemo, kako si je prisleparil. Saj vemo, da si po krivem prisegel in s tem soseda Petra v grob spravil.«

(Dolge prihodnosti.)